

Integrationsdebat i ny diskurs

Af Mette Tofte Jensen, stud.cand.scient.san.

Som studerende og almindelig samfundsborger har jeg bevæget mig rundt i samfundet som i en tåge. Jeg har accepteret de idealer, normer og diskurser, der er blevet præsenteret for mig på min vej; af venner, medier, familie, regeringen og af den debat (eller mangel på samme?), der har floreret omkring mig. Og dét uden at stille spørgsmålstejn ved deres oprindelse og ikke mindst deres berettigelse.

Men så skete der noget. 12 tegninger kom i vejen, og trods manglen på berettigelse for disse, så lettede de tågen og åbnede mine øjne for det samfund, vi alle rent faktisk lever i. Og ikke længere kan man ignorere de problemer, der eksisterer her, for nu mere end nogensinde står de tydeligt frem i et ellers sløret samfundsbillede.

Men at acceptere de problemer, vi alle lever med, har ført mange blandende følelser med sig: frygt, glæde, undring. Frygten opstår sammen med, at yderliggående fløje i Danmark vokser. For det er da bemærkelsesværdigt at tilslutningen til Dansk Folkeparti stiger, samtidig med at tilslutningen til yderliggående muslimske organer som Hitz-But Tahrir vokser. Men samtidig vokser min glæde. For, ja, der er faktisk noget at glæde sig over i denne "efter-krise-tid". Nok vokser de yderliggående fløje i Danmark (ja, måske i hele verden), men samtidig vokser en midte af forstående og moderate mennesker, der ligesom jeg går ind for solidaritet og forståelse mellem kulturer, og som mere end nogensinde før, nu har fået de sort/hvide skyggeklapper væk. Og min glæde vokser endnu mere, når en fantastisk personlighed som Nasar Khader med mod, beslutsomhed og stor tilslutning går frem og erklærer, at der også er moderate muslimer i Danmark, muslimer der lige som os bliver stødt, når deres flag står i flammer rundt om i verden, og vi må erkende, at vi ikke er velkomne hos dem – ligesom de egentlig aldrig har været velkomne her. Min glæde vokser, når jeg mærker en ny forståelse, en ny tolerance mellem mennesker, der før ikke helt forstod hinanden men som i en efter-krise-tid har fundet hinanden og nu kan udgøre et solidt modstykke til de yderliggående fløje og et stærkt fundament for samfundet, når krisen igen stilner af.

Og jeg tror på vi kommer igennem krisen stærkere og mere opmærksomme på de bevægelser, der udgør sig i samfundet. Men også med endnu flere udfordringer, der skal mødes og kæmpes, problemer og holdninger, der skal løses og ændres. Og måske er netop

en holdningsændring det første, der skal kæmpes for og også dér De Moderate Muslimer allerede har taget et stort skridt.

For holdninger er der mange af. Og ofte udspringer holdninger desværre af simple traditioner af uvidenhed eller ligegyldighed. Og det er her jeg begynder at undre mig. Jeg undre mig over, at man fortsat skelner mellem os og dem. For hvem er vi egentlig? Og hvem er de? Og hvem bestemmer egentlig, hvor skellet går? Jeg undre mig især over, hvorfor vi fortsat omtaler hinanden som somalier, tyrker, dansker, iraker osv. For hvornår har man sidst hørt en nyhedsvært omtale en person uden at omtale vedkommende som "en tyrkisk kvinde", "en iransk dreng", "en dansk mand" osv. Det er som om, vi alle er blevet tildelt en identitet som udelukkende består af vores etniske oprindelse. Og alene her er vi med til at skabe et skel mellem os og dem. For så længe vi bliver ved med at identificere hinanden som indvandrere og som danskere, ja så identificerer vi ligeledes alle andre som "fremmede" fra os selv. Og det er her kløften opstår - hver gang vi identificerer hinanden således, tager vi et spadestik og graver kløften dybere. En kløft som egentlig ikke behøver at være der, men som vi selv har skabt.

Og man kan diskutere, hvorfor vi har skabt den i første omgang. Hvorfor vi som højt udviklet samfund i en globaliseret verden ikke har formået at skabe en anden diskurs omkring dette emne. Måske vi blot er angste for det nye og ukendte. Måske vi er så selvtilfredse med vores egen eksistens, at vi skubber alt væk, der umiddelbart har potentiale for at forandre denne. Eller måske fordi det danske sprog er så begrænset, at det ikke formår at give os mulighed for at omtale hinanden med forståelse og respekt, men i stedet må se os nødsaget til at bruge termer som "integrationsproblemer" (som efter min mening næsten er lige så krænkende som ordet "ældrebyrde," der meget hurtigt efter dets opkomst "forsvandt" igen) for at ytre os om problemer, der vel egentlig er sociale problemer, hvis problemer overhovedet. For hvordan kan man overhoved (tillade sig at) snakke om integrationsproblemer om en befolkningsgruppe, der er født og opvokset i Danmark - endda mange som 2. og 3. generation? Igen regenerer man et "os" og et "dem" og tager dermed et spadestik og graver dybere. For problemer som arbejdsløshed, kriminalitet mv. i denne befolkningsgruppe anses ikke for sociale problemer men for integrationsproblemer – selvom de selv samme problemstillinger, når det drejer sig om danskerne selv, anses for sociale problemer. Igen får man i den offentlige debat konstateret, at der altså er en forskel mellem os og dem, at vi mangler integration og at denne er et problem. Men jeg erkender ganske simpelthen, at det danske sprog ikke umiddelbart efterlader os med mulighed for at omtale hinanden anderledes.

(Jeg er ikke sprog-forsker, men måske skulle dem der ér, hjælpe med at skabe nogle bedre begreber til brug i denne debat?)

Min pointe er, at i stedet for at bygge broer over allerede for dybe kløfter, hvilket jo ikke ændre på kløftens tilstedeværelse, burde man måske i stedet grave den anden vej og rette op på de fejltagelser, man i historien har begået. Det har jo været så populært at sige undskyld, så måske vi alle skulle undskylde for (eller i hvert fald erkende) vores fejlvurderet forsøg på, i frygt for det nye og ukendte, at bevare os selv, vores lille samfund i en globaliseret verden og dermed være med til at grave hele Danmark op og derefter gemme kløfterne under begreber som "integrationsproblemer," der kun skaber større afstande mellem mennesker i et samfund, der i forvejen er ret lille. Måske det er på tide at erkende at globaliseringen er kommet til Danmark og således løfte debatten ind i 2006, og accepterer problemerne som sociale problemer i en ny diskurs.

/ Mette Tofte Jensen